

[Начало](#) > ... > [Предприемане На Съдебни Действия](#) > [Правна Помощ](#) > Lithuania

Правна помощ

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Какво включват разходите в производството и кой следва да ги заплаща?

Разходите за вторична правна помощ (*antrinė teisinė pagalba*) са разходи, от чието заплащане молителят е освободен, а именно: разходи за съдебни спорове в гражданско производство, разходи за конституционно производство, разходи за административно производство, разходи по съдебни дела, свързани с административно нарушение, разходи, свързани с разглеждане на граждански иск, повдигнат по наказателно дело, разходите за защита и процесуално представителство в производства (включително въззивни и касационни производства, независимо от това кой ги образува), разходи по изпълнителни производства, посочени в Указанията за принудителното изпълнение на решенията, утвърдени от министъра на правосъдието, и разходите, свързани с изготвянето на процесуални документи, събирането на доказателства, превод и представителство в процедури за предварително извънсъдебно разрешаване на спорове, когато такава процедура е предвидена със закон или съдебно решение. Пътните разходи също се заплащат, когато присъствието на ищеца е задължително съгласно предвиденото в закона или установеното от съда.

При трансгранични спорове по гражданскоправни и търговскоправни въпроси гарантираната от държавата правна помощ обхваща:

- 1) разходите за устен превод;
- 2) разходите за писмен превод на молбата за правна помощ и придружаващите документи;
- 3) разходите за писмен превод на основните процесуални документи, поискани от съда или от компетентния орган и представени от молителя;
- 4) пътните разходи, които трябва да направи молителят, когато по силата на литовското право или със съдебно решение лицата, свързани с неговото дело, трябва да присъстват в съда и съдът реши, че съответните лица не могат да бъдат изслушани по друг приемлив за съда начин.

При трансгранични спорове, при които молителят живее или пребивава предимно в Република Литва, гарантираната от държавата правна помощ покрива разходите, свързани с:

- 1) правна помощ, предоставена в Литва преди получаването на молба за правна помощ в друга държава — членка на Европейския съюз, в която се разглежда делото или в която трябва да бъде изпълнено съдебното решение;
- 2) писмения превод на молбата за правна помощ и придружаващите документи.

Ако имате право на финансирана от държавата вторична правна помощ в размер на 100 %, ще бъдете освободен от плащането на тези разходи. Ако имате право само на частична правна помощ, следва сами

да заплатите остатъка от разноските.

2 Какво точно представлява правната помощ?

Първичната правна помощ (*pirminė teisinė pagalba*), вторичната правна помощ (*antrinė teisinė pagalba*) и гарантираната от държавата извънсъдебна медиация (*valstybės užtikrinama neteisminė mediacija*) се предоставят в съответствие с процедурата, предвидена в Закона на Република Литва за гарантираната от държавата правна помощ (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*).

Молба за първична правна помощ следва да се подаде, ако се нуждаете от правна информация, правни съвети, изготвяне на документи за държавни или общински органи, помощ при извънсъдебно решаване на спор или изготвяне на споразумение за уреждане на спор. Доставчиците на първична правна помощ изготвят също молби за развод по взаимно съгласие, споразумения за развод, молби за съдебно решение, възражения срещу молби от кредитори, молби за съдебно разрешение за продажба или ипотekiране на недвижим имот, молби за съдебно разрешение за приемане на наследство и молби за предварително съдебно разрешение за сключване на сделки, включващи активи на лице, което е недееспособно или има ограничена дееспособност в определена област.

Първичната правна помощ е достъпна във всяка литовска община.

Молба за вторична правна помощ следва да се подаде, ако се нуждаете от изготвяне на процесуални документи, защита или представителство от адвокат в съдебно производство, включително изпълнително производство, представителство по време на предварителния извънсъдебен етап на спор, когато такава процедура се изисква по закон или съгласно съдебно решение или от освобождаване от заплащането на адвокатски хонорари, процесуални и други разноски.

Ако желаете доброволно уреждане на гражданскоправен спор следва да подадете молба за гарантирана от държавата извънсъдебна медиация.

Решенията за предоставяне на вторична правна помощ или гарантирана от държавата извънсъдебна медиация се вземат от Службата за гарантираната от държавата правна помощ (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*).

Цялата информация за гарантираната от държавата правна помощ е на разположение на [уебсайта](#) на информационната система за услуги за правна помощ (*Teisinės pagalbos paslaugų informacinės sistemos — TEISIS*).

3 Какви са изискванията за предоставяне на правна помощ?

Първична правна помощ се предоставя на литовски граждани, на граждани на държава — членка на Европейския съюз, на лица, които пребивават законно в Литва или в друга държава — членка на Европейския съюз, както и на лица, които имат право на такава помощ по силата на международни споразумения, по които Литва е страна. Всички изброени по-горе лица имат право на безплатна едновременно консултация по засягащия ги въпрос, независимо от финансовото им положение.

Доставчиците на първична правна помощ осигуряват съвети за извънсъдебно уреждане на спорове, предоставят информация за правната система, законите и други правни актове, съдействат за изготвянето на споразумение за уреждане на спор, помагат за попълването на молба за вторична правна помощ, когато е необходимо, или изготвят предвидените по закон процесуални документи. Първична правна помощ се отказва, ако: твърденията на молителя са очевидно неоснователни; молителят вече е получил по-обстояен съвет по същия въпрос; ясно е, че лицето може да получи съвет от адвокат без гарантирана -от държавата правна помощ; молбата не се отнася до собствените права и законни интереси на лицето, освен в случаите на представителство, както е предвидено в закона; или се злоупотребява с гарантирана от държавата правна помощ или материални или процесуални права.

Вторична правна помощ се предоставя на същата група лица, но е обвързана с оценка на личните (или семейните) активи и личните доходи.

Вторична правна помощ може да се предоставя на лица, чиито лични (или семейни) активи и лични

годишни доходи през последните 12 месеца не надхвърлят определения от литовското правителство нормативен размер за получаване на правна помощ. Следва да се отбележи, че лицата, които подават молба за вторична правна помощ, трябва да предоставят подробности за своето движимо и недвижимо имущество, както и за това на своя съпруг.

Независимо от личните (или семейните) активи или личните годишни доходи безплатна вторична правна помощ може да се предостави например на: жертви на престъпния деяния; получатели на социално осигуряване; лица, които са с тежка степен на увреждане или са признати за неработоспособни или са навършили пенсионна възраст и за които е установено значително ниво на специални нужди по предвидения от закона ред; и други лица, посочени в член 12 от Закона за гарантираната от държавата правна помощ.

Вторична правна помощ се отказва, ако: твърденията на молителя са очевидно неоснователни; представителство по делото не е осъществимо; молителят претендира неимуществени вреди във връзка с клеветата, но не е настъпила имуществена вреда; молбата се отнася до иск, произтичащ пряко от търговската дейност на молителя или дейността му като самостоятелно заето лице; молителят има достъп до необходимите правни услуги, без да използва гарантирана от държавата правна помощ; молбата не се отнася до нарушение на собствените права на молителя, освен в случаите на представителство, както е предвидено в закона; искът, по отношение на който се иска вторична правна помощ, е прехвърлен на молителя с цел получаване на гарантирана от държавата правна помощ; молителят злоупотребява с гарантираната от държавата правна помощ или със своите материални или процесуални права; молителят отказва да заплати част от фиксираните разходи за вторична правна помощ; при разглеждането на основателността на иска се установява, че възможните разходи за вторична правна помощ биха надхвърлили размера на финансовия иск (финансовите интереси); на молителя е предоставена вторична правна помощ по друго дело, но той е отказал да заплати фиксираните разходи за вторична правна помощ или част от тях до установения краен срок.

Гарантирана от държавата извънсъдебна медиация може да се проведе, ако поне една от страните в спора има право на вторична правна помощ.

При трансгранични спорове, при които личните (или семейните) активи или личните доходи на физически лица, законно пребиваващи в друга държава — членка на Европейския съюз, надхвърлят определения от правителството нормативен размер, но лицата посочват, че не са в състояние да заплатят разходите по производството, Службата за гарантираната от държавата правна помощ трябва да установи дали въпросните лица са в състояние за заплатят тези разходи, като вземе предвид издръжката на живота в другата държава членка, в която лицата имат местожителство или в която пребивават през преобладаващата част от времето, и може да реши да предостави вторична правна помощ. В този случай това дали молителят има право на правна помощ с оглед на неговите лични (или семейни) активи и лични доходи се преценява в съответствие със законодателството на мястото, където има местожителство или пребивава през преобладаващата част от времето.

4 Правната помощ за всички видове производства ли се предоставя?

Да, с изключение на трансгранични спорове. При трансгранични спорове гарантираната от държавата правна помощ се предоставя по гражданскоправни и търговскоправни въпроси.

5 Има ли специални процедури за спешни случаи?

Да. Когато присъствието на защитник или упълномощен представител е задължително в наказателното производство, адвокатът, предоставящ услугите за вторична правна помощ, се назначава от разследващия служител в досъдебното производство, от прокурор или от съд, който разглежда делото.

6 Къде мога да получа формуляр за кандидатстване за правна помощ?

Формулярът на молбата за вторична правна помощ, заедно с допълнителните документи, както и формулярът на молбата за гарантираната от държавата извънсъдебна медиация, заедно с

допълнителните документи, са на разположение на уебсайта за гарантираната от държавата правна помощ: <https://vgtppt.lrv.lt/en/links/requests>

За трансгранични спорове [формулярът на молбата](#), който трябва да се подаде, е на разположение на Европейския портал за електронно правосъдие.

7 Кои документи трябва да се представят заедно с формуляра за кандидатстване за правна помощ?

Документите, които трябва да бъдат представени, са на разположение на сайта за гарантирана от държавата правна помощ: <https://vgtppt.lrv.lt/en/links/requests>.

За трансгранични спорове:

1. Формулярът на молбата за правна помощ (който трябва да бъде подписан от кандидатстващото за правна помощ лице или от негов упълномощен представител, който трябва да представи доказателство за упълномощаването).
2. Доказателство за самоличност: паспорт, лична карта, разрешение за постоянно или временно пребиваване в Литва/държава — членка на Европейския съюз.
3. Документи в подкрепа на иска (например съдебните решения, които вече са постановени по Вашия случай, договора, ако исканията Ви се отнасят до изпълнението на договор и т.н.).
4. Сертификат (или удостоверение), издаден от компетентния орган на Вашата държава на пребиваване, в който се посочва, че имате право на безплатна правна помощ в собствената си държава в съответствие с нейните закони.

8 Къде трябва да подам молбата си за правна помощ?

До Службата за гарантираната от държавата правна помощ:

Odminių g. 3, 01122 Vilnius

Тел.: 8 700 00 211

Факс 8 700 35 004

Ел. поща: teisinepagalba@vgtppt.lt

9 Как да разбера дали имам право на правна помощ?

Подайте молба до Службата за гарантираната от държавата правна помощ.

10 Какво да направя, ако имам право на правна помощ?

Подайте молба, придружена от необходимите документи, до Службата за гарантираната от държавата правна помощ.

11 Кой избира адвоката ми, ако имам право на правна помощ?

Службата за гарантираната от държавата правна помощ.

12 Правната помощ покрива ли всички разходи по производството?

Ако Ви бъде предоставена правна помощ, при която държавата финансира 100 % от разноските за правна помощ, ще бъдете освободен от плащането на адвокатски хонорари и съдебни разноски. Ако Ви бъде предоставена правна помощ, при която държавата финансира разноските, ще трябва да поемете останалия дял от адвокатските хонорари и съдебните разноски. Следва да се отбележи, че не се прилага освобождаване от плащането на съдебните разноски, направени от другата страна по спора, така че ако съответното лице започне съдебно производство и искът бъде отхвърлен от съда, той може да разпреди това лице да поеме съдебните разноски, направени от другата страна по спора. В тези случаи държавата не Ви освобождава от плащането на съдебните разноски, направени от другата страна.

13 Кой поема другите разходи, ако имам право само на ограничена правна помощ?

Разноските се поемат от лицето, което получава частичната правна помощ.

14 Правната помощ обхваща ли и производството по обжалване?

Да, вторична правна помощ се предлага и за изготвяне на жалба и за представителство в апелативния съд. Следва да се отбележи, че ако вторична правна помощ се предостави на първа инстанция, за процеса на обжалване трябва да се подаде нова молба заедно с всички документи, необходими за получаване на вторична правна помощ, а Службата за гарантираната от държавата правна помощ ще прецени дали отговаряте на условията за предоставяне на правна помощ при обжалване.

15 Може ли правната помощ да бъде оттеглена преди приключването на производството (или отменена дори след неговото приключване)?

Да, ако се окаже, че лицето, на което е предоставена правна помощ, е укрило информация или е предоставило невярна информация, за да получи правна помощ от държавата. Правната помощ може също така да бъде оттеглена по искане на лицето или ако се окаже, че лицето злоупотребява с нея, ако не сътрудничи с адвоката и т.н.

16 Мога ли да оспоря отказ за предоставяне на правна помощ?

Да. Решение на Службата за гарантираната от държавата правна помощ може да бъде обжалвано пред Литовската комисия по административни спорове (*Lietuvos administracinių ginčų komisija*) (Vilnius g. 27, Vilnius) или Окръжния административен съд на Вилнюс (*Vilniaus apygardos administracinis teismas*) (Žugimantų g. 2, Vilnius) в срок от един месец от получаването на решението.

17 Води ли искането за правна помощ до спиране на давностния срок?

Не.

■ Последна актуализация: 22/02/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.